

DS-1601100101062202 Seat No. _____

Third Year B. A. (Sem. VI) (CBCS) (WEF-2016)

Examination

April - 2022

Sanskrit : Paper-22 (Optional)

(Vyakaran)

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनाभिंथी कोर्षपश ओक गद्यभंडनो अनुवाद करो : १४
1 Translate any **One** of the following passages : 14

(9) रामायणेन यल्लोकरुदयेष्वे तदिशं गौरवान्वितं स्थानं प्राप्त तस्यैक कारणं विशाल जीवन पटावरणमस्ति । तथापि वास्तविकरूपेणन्तिम दृष्ट्या एषा तु कौटुम्बिक स्नेह बंधनान्वितो कुटुम्बकथा एवास्ति । पितापुत्रयोः, गुरु शिष्ययोः, भ्राताभ्रात्रौ पति पत्न्योः प्रणय दीपकः संसारस्य विषाकतस्य मध्ये कथं स्थिरो भवति तस्य निरुपण मस्मिन्काव्ये प्राप्यते । एवं रामायणमादर्श पात्राणां हारमालारूपमस्ति । भरत लक्ष्मणौ आदर्शान्वितौ भ्रातरौ । भ्रात्रा सह लक्ष्मणः वने वसति, भरतश्चापतितं राज्यासनं त्यक्त्वा तत्र रामस्य चरण पादुके संस्थाप्य तस्य प्रतिनिधि रूपेणैव राज्यानुशासनं करोति ।

(२) बहवो जना इच्छति यत् किमपि कार्यं न कृत्यापि सर्वं वस्तु प्राप्नुयुरिति । यदि मम कार्यं मन्यः कुर्यात् तर्हि सुष्ठु इति । विचारधारा तेषां वर्तते । किन्तु नास्ति समीचीनमेतत्, यतो अन्य जनाधारित जीवनं न जीवनम् । अन्याधारितो मानवः स्वातन्त्र्यं वास्तविक शक्तिं च परित्यजति । एतदेव कारणं वर्तते । यदि विश्वस्य बहुभिर्महापुरुषैः स्वाश्रयस्य माहात्म्यं दर्शितम् । स्वस्याश्रय इति स्वाश्रयः । युगपुरुषेण गांधी महोदयेन—स्वाश्रयस्य माहात्म्यं स्वयमेव प्रदर्शितम् । स स्वस्य सर्वं कार्यं स्वयमेवा करोत् । स्वाश्रयस्य प्रशंसा सर्वत्र भवति । गांधी महोदयस्तु वदति यत् स्व वस्त्राणां निर्माणमपि स्वयमेव कार्यम् किं पुनः प्रक्षालनादिकम् । तस्य आत्मकथा स्वाश्रय माहात्म्यं सुष्ठु दर्शयति । स्वाश्रयेण कार्यं शक्तिवर्धते । स्वाश्रयेण हृदयं प्रफुल्लताम्विनच्छति ।

૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક ગદ્યખંડનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો : ૧૪

2 Translate any One of the following passages : 14

(૧) ધ્યેયો સોના જેવા છે. વિચારો અને સ્વપ્નો કાચા ખનીજ જેવા છે. જ્યાં સુધી આ કાચા ખનીજને શુદ્ધ કરવામાં ન આવે, આકાર આપવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તેનું મૂલ્ય થોડું છે. મોટા ભાગના લોકો તેના ધ્યેય સુધી નથી પહોંચતા, કારણ કે તેઓ તેને કોઈ દિવસ પ્રથમ ક્રમે નથી રાખતા. તેઓ તેના પોતાના જીવનનાં આયોજન કરતાં રજાઓના આયોજનમાં વધારે સમય ખર્ચે છે. એક વખત ધ્યેય નક્કી થઈ જાય પછી મન સતત બધી બાબતોનું નિરીક્ષણ કરે છે અને તેના ધ્યેય સુધી પહોંચવાના માર્ગ સાથે અનુકૂલન સાધે છે.

(1) Goals are like gold, Thoughts and dreams are like ore until the ore is extracted shaped it has little value. Most people never reach their goals, because they never set them in the first place. They spend more time planning a vacation than they do planning their own lives once a goal is set the mind constantly monitors all the matters and making adjustments along the ways to reach its target.

(૨) મહાભારતનું યુદ્ધ આરંભાયું છે. રણમેદાનમાં સામ-સામી સેના ગોઠવાઈ છે. અર્જુને કૃષ્ણને કહ્યું કે મારો રથ બંને સેના વચ્ચે લાવી મૂકો. રથમાંથી દૃષ્ટિપાત કરતાં અર્જુને બંને બાજુએ સગાઓ, મિત્રો અને વડીલોને જોયા, એને વિષાદ ઘેરી વળ્યો. એ બોલી ઉઠ્યો 'મારા રંવાડા ખડા થાય છે, ગાત્રો ઢીલા પડે છે. મારાથી નહીં લડી શકાય. આ શબ્દો સાથે એણે ગાંડિવ ધનુષ્ય ફેંકી દીધું. આ ગ્લાની અનુભવતા અર્જુનને કૃષ્ણે ઉપદેશ આપ્યો. ભગવદ્ગીતા મહાભારતનો જ એક ભાગ છે પરંતુ તે તેની રીતે સંપૂર્ણ છે. તેમાં ૭૦૦ શ્લોકો છે.

(2) Mahabharata war was has already begun the opposing armies have been arranged on the bettle field. Arjuna told Krishna. Taking a view from the chariot Arjuna saw on both the sides his kinsman friends and Elders. He was overpowered with sorrow. He came out with an Utterance "My limbs fail me, My body sweats and get horripilation. I am Onable to fight" with these words he threw away his Gandhiva bow Krishna preached a sermon to Arjuna who was thus dejected. The Bhagavad Gita is apart of the Mahabharata but it is complete in itself it has 700 verses.

- ३ नीचे आपेक्षा रूपो ओणभावो : (कोईपक्ष सात) १४
- 3 Identify the following Grammatical forms : (Any seven) 14
(१) मुनये (२) फलानि (३) भगवति (४) भ्रातरि (५) लतायाः (६) धेनुनाम
(७) मरुता (८) मधुषु (९) फलैः (१०) मतीः
- ४ नीचे आपेक्षा रूपो ओणभावो : (कोईपक्ष सात) १४
- 4 Identify the following Grammatical forms : (Any seven) 14
(१) कुप्येताम् (२) क्षुम्यतु (३) चिन्तयेम् (४) तुष्याम् (५) पीड्येत् (६) नृत्यानि
(७) कथय (८) भूषयेताम् (९) नृत्यन्तु (१०) पूजय ।
- ५ टूंकनोंध लभो : (कोईपक्ष दो) १४
- 5 Write short notes : (Any Two) 14
(१) हेत्वर्थ कृदन्त ।
(२) कर्तरी कर्मणी प्रयोगः ।
(३) सम्बन्धक भूतकृदन्त ।
(४) विध्यर्थ कृदन्त ।